

Murai Regina: Gondolatok a 200 éves Himnuszról

A Himnusz az, amit minden magyar embernek ismernie kell. Kifejezi a hovatartozásunkat, identitásunkat. A magyarság része, jelképe.

A Himnusz egy fohász Istenhez. Leírja azt is, hogy a végsőkig küzdenünk kell, hogy elérjük céljainkat isten segedelmével. Összeköti a magyarokat függetlenül attól, ki hol él. A reformkor a 19. században sokat hozott a magyaroknak, mivel ekkor íródtak meg nemzeti jelképeink: a Himnusz és a Szózat, a nemzeti lobogó három színe is ekkor jelent meg. Ebben az időszakban lettünk önállóak, lett saját nyelvünk, ami a függetlenségünket fejezi ki. A nyelvújítás fontos tevékenység volt, melyben Kölcsey az élen járt, mert egy nép csak úgy tud fenn maradni, ha saját nyelve van. Ez a költemény pedig abban a korban, amikor a német volt a hivatalos nyelv, magyar nyelven íródott, magyarul jelent meg.

A Himnusz kifejezi számunkra, hogy mindig fejlődni kell. Arra tanít bennünket, hogy ismerjük a történelmünket. A múlt reményt ad, hiszen vannak dicsőségeink, amelyekre méltán emlékezhetünk. A korábbi szenvedések nem törték meg a magyar népet. Mindig talpra tudtunk állni.

Ahhoz, hogy a Himnusz nemzeti énekünké tudjon válni Kölcsey verséhez Erkel Ferenc zenéje is kellett. Kölcsey 1823. január 22-én tisztázta le a Himnuszt. Megírására egy Rimay János vers ihlette, amiről ő azt hitte, Balassi Bálint műve. Kísérletezett ebben az akkor új versformában, és egyáltalán nem tartotta jónak a megszületett művet. A Himnusz 1829-ben jelent meg az Aurora című folyóiratban alcím nélkül. A mű megírása után kilenc évvel a Kölcsey verseskötetben is megjelent ezúttal alcímmel együtt 1832-ben. Egy megfázás következtében Kölcsey 1838-ban meghalt, így sosem tudta meg, mekkorát alkotott.

A magyarságnak a 19. századig nem volt önálló nemzeti himnusza, mind a katolikusoknak, mind a reformátusoknak saját néphimnusza volt. Hivatalos eseményeken az osztrák himnusz szólalt meg, időnként a magyarság kifejezőjeként a Rákóczi induló. 1844-ben Bartay András, a Nemzeti Színház akkori igazgatójának kezdeményezésére pályázatot írtak ki Kölcsey Himnuszána megzenésítésére. Ez akkoriban nagyon ritka eseménynek számított, így sokan kaptak az alkalmon, hogy megmérettethessék tudásukat. A nyertes Erkel Ferenc lett, akit a pozsonyi harangok ihlettek meg. Sajnos ezt a részt Dohnányi Ernő kivette, mikor 1938-ban átdolgozta a zenei alkotást. Hosszas próbálkozás után a Himnusz 1989-ben került jogszabályi védelem alá, amikor bekerült a magyar alkotmányba. A 2012. január 1-jén életbe lépett Alaptörvényének preambuluma pedig a Himnusz modernizált első sorával kezdődik: „Isten, áldd meg a magyart!” A MOB felkérésére a zenei változat 90 másodperces lett, hogy

megfeleljen a NOB előírásainak. Az új, gyorsabb változatba már a harangok is újra helyet kaptak, és a MÁV Szimfonikus Zenekar előadásában készült felvétel a 2016-os olimpián hangzott fel a jelenleg használt változatban.

Szerintem a mű fennkölt, magával ragadó, igazi fohász. Sokat elárul a múltunkról. Nagyon jó, hogy az átélt megpróbáltatások is szerepelnek benne, így mikor elolvassuk vagy meghalljuk, eszünkbe juttatja, hogy mennyire hálásnak kell lennünk a hazánkért, hogy még létezik országunk. A világon élő összes magyar embert összeköti, és folyamatos útmutatást ad, merre kell mennünk. A jelenben is nagy hatása van, mivel az Isten védelmét kéri a háborútól és a gazdasági helyzettől. Szerintem napjainkban leginkább a „Nyújts feléje védő kart,/Ha küzd ellenséggel;” illetve „Nyújts feléje védő kart/Tengerén kínjának.” sorai a legaktuálisabbak. Első versszakát pedig Erkel zenéjével vigyázállásban, meghatódva énekeljük közösen ünnepeken.